

Vihreän liiton valtuustoryhmän ym. valtuutettujen valtuustoaloite pienituloisten perheiden lasten iltapäivätoiminnan asiakasmaksun alentamisesta

D/1644/12.01.03.00/2016

Asian valmistelijat Eino Leisimo puh. 014 266 4033, Sari Välimäki puh. 014 266 7739, Tanja Rätty puh. 014 266 4241 ja Tella Vuolle-Oranen puh. 014 266 4036

Vihreiden valtuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen 31.10.2016, jossa he ehdottavat, että Jyväskylän kaupunki selvittää mahdollisuudet aamu- ja iltapäivätoiminnan maksun alentamiseen tai maksusta vapauttamiseen esimerkiksi varhaiskasvatuksen maksuvapautuksen periaatteita mukaillen. Perusteena esitykselle oli, että kaikki pienituloiset perheet eivät ole oikeutettuja olemassa oleviin maksualennuksiin. Tästä johtuen perhe joutuu valitsemaan lapselleen lyhyemmän toiminta-ajan tai harkitsemaan kokonaan toiminnasta luopumista.

Aloitteen vastauksen yleiskuvaukseen ja perustelujen tueksi on tehty laaja lapsivaikutusten arviointi. Lapsivaikutusten arviointi on erilaisten päätösten ja toimenpiteiden yhteydessä tehtävää lapsiin kohdistuvien vaikutusten ennakointia ja seurantaa. Keskeisenä on lapsi-näkökulma eli se miten lapsen oikeudet toteutuvat ja millaisia hyötyjä tai haittoja lapsiin kohdistuvilla päätöksillä ja toiminnalla aiheutetaan.

Merkittäviä kustannusvaikutuksia sisältäviin valtuustoaloitteisiin on sovittu vastattavan kunkin vuoden talousarviovalmistelun yhteydessä.

Tiivistetysti lapsivaikutusten arvioinnista

Arvioinnissa tarkasteltiin palvelun nykytilaa, aamu- ja iltapäivätoiminnan psykososiaalisia perusteita, asianosaisten näkemyksiä toiminnan merkityksestä ja maksujen vaikutuksesta toimintaan osallistumiseen. Nykytilan tarkastelussa otettiin huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnan lakisääteiset perusteet ja tavoitteet, toiminnan järjestämisen nykytila, toimintamaksujen ja maksualennusten tai -vapautuksen hakeminen tällä hetkellä. Psykososiaalisissa perusteluissa tutustuttiin aiheesta tehtyyn tutkimustietoon ja asianosaisten näkökulmia selvitettiin sekä lapsille että vanhemmille ja palvelun tuottajille suunnatuilla kyselyillä.

Yhteenvetona todetaan, että tämän hetkinen toimintamalli saavuttaa suuren osan 1. ja 2. luokan oppilaita. Maksujen suuruus on kuitenkin kyselyjen tulosten perusteella suurin syy lyhyemmän toiminta-ajan valitsemiseen tai toiminnasta luopumiseen. Kompensaatiota haetaan lastensuojelusta, kotoutumispalveluista, aikuissosiaalityön harkinnanvaraisesta toimeentulotuesta tai perusopetuksesta erityisen tuen päätöksen sekä maksuttoman varhaiskasvatuksen perusteella. Kaikki em. tukimuodot on tarkoitettu lyhytaikaiseksi tueksi. Perusteluina mahdolliseen maksujen alentamiseen tai maksuvapautukseen vähävaraisille perheille voidaan nähdä yhdenvertaisuuden toteutuminen, syrjäytymisen ehkäiseminen, kodin ja koulun yhteistyön tukeminen sekä lasten yksin vietetyn ajan vähentämi-

nen. Talousarvioon on kirjattu vuodelle 2017 aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintakuluiksi noin. 2,9 miljoonaa ja toimintatuotoiksi 641.000,00. Lapsivaikutusten arviointi on kokonaisuudessaan liitteenä.

Erilaisia toimintamalleja toimintamaksuihin liittyen

Mahdollisia toimintamalleja kirjattiin neljä. Näiden kuvauksessa tarkasteltiin ennen kaikkea yhdenvertaisuuden toteutumista ja talousvaikutuksia:

1. Nykytila säilyy.

Vanhemmat hakevat itse kompensaaion iltapäivätoiminnan maksuihin. Kompensaaion saaminen edellyttää erityisen tuen päätöstä sekä maksutonta vahaiskasvatusta, asiakkuutta kotoutumispalveluissa tai lastensuojelussa tai että perhe saa toimeentulotukea.

2. Maksut mukailevat varhaiskasvatuksen tuloperusteista järjestelmää.

3. Maksuttomuus määräytyy varhaiskasvatuksen kerhomaksujen mukaan.

4. Kerhomaksujen malli, jossa pienituloisten osalta toimintamaksu puolitetaan

Oheisliitteet:

- lapsivaikutusten arviointi
- valtuustoaloite

Toimialajohtaja Leisimon ehdotus

Sivistyslautakunta antaa edellä esitetyn vastauksen valtuustoaloitteeseen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös Sivistyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle edellä esitetyn vastauksen valtuustoaloitteeseen. Sivistyslautakunta katsoo, että aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujärjestelmää kehitetään niin, että maksut määräytyvät varhaiskasvatuksen kerhomaksujen mukaan. Lautakunta katsoo sen edistävän lasten hyvinvointia, tasa-arvoa ja turvallisuutta.

Anna-Leena Sahindalin varajäsen Mikko Punkari saapui kokoukseen ennen tämän asian käsittelyn alkua. Tella-Vuolle Oranen osallistui kokoukseen tämän asian käsittelyn ajan.